

Rapport i Kvalitetskommuneprogrammet
i Sola
august 2008 – mars 2009

Innledning

Kvalitetskommuneprogrammet heter nå Kvalitetskommuner og i Rogaland er det i alt 8 kommuner som er med. De som er med foruten oss er Haugesund, Karmøy, Strand, Gjesdal, Klepp, Eigersund og Hå.

- Enhver moderne kommune skal være en kvalitetskommune. Treparts samarbeidet er den moderne måten å drive fornying på, mener kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa.

Til sammen er det nå 138 kvalitetskommuner landet over som arbeider systematisk med å øke kvaliteten og å redusere sykefravær innenfor helse- og omsorgssektoren og oppvekstsektoren.

- Godt og systematisk samarbeid mellom ansatte, ledere og folkevalgte i kommunene gir resultater. Vi ser at det nytter. Mangfoldet av tiltak og prosjekter som kommunene setter i gang, er stort, sier statsråden.

– Kommunene gjør en viktig innsats i programmet for å finne fram til det som virkelig betyr noe for at innbyggerne skal oppleve kvalitet i tjenestene. Jeg har blant annet besøkt Bodø og Askim kommuner. Begge har betydelig redusert sykefravær og økt trivsel og arbeidsglede, sier Kleppa.

Hun mener de nye kommunene har mye å lære av de mange prosjektene og tiltakene andre kvalitetskommuner har satt i gang. I november fikk Mandal, Steinkjer og Grue hver sin pris for fremragende kvalitetsarbeid blant de kommunene som allerede har gode resultater å vise til.

Kvalitetskommuneprogrammet bygger på en avtale mellom staten, KS og arbeidstakerorganisasjonene. Treparts samarbeidet gjenspeiles i hele programmet, fra kontaktmøte på sentralt politisk nivå til organisering av prosjekt og tiltak i kommunene.

Målet med samarbeidet

Å øke kvaliteten og effektiviteten på det kommunale tjenestetilbudet gjennom en konstruktiv samhandling mellom de folkevalgte, lederne og de ansatte slik at innbyggeren merker en forbedring. Det er et særskilt mål å redusere sykefraværet.

Hovedmål i Sola kommune

Sola har valgt å konsentrere innsatsen innenfor levekårsområdet.

- Redusere sykefravær
- Redusere uønsket deltid
- Rekruttere og beholde fagpersonell

Organisering

Treparts samarbeidet fungerer godt i Sola og det er fortsatt et godt og konstruktivt samarbeid i styringsgruppen.

Styringsgruppen har hatt fire møter siden august. Virksomhetsleder Kari Hella har overtatt for Turid Tjora i styringsgruppen. Sissel Røynstrand er konstituert personalsjef i Bjørn Rebbestad sitt fravær, og har for tiden hans plass i styringsgruppen.

Medlemmene i styringsgruppen er Vigdis Torjussen, kommunalsjef, Sissel Røynstrand, konstituert personalsjef, Kari Hella, virksomhetsleder, Bjørg Søyland, verneombud, Bodil Sanne, folkevalgt, Siv-Len Strandskog, folkevalgt, Ståle Skadberg, folkevalgt, Elisabeth Berge, tillitsvalgt NSF, Aud-Åse Rosland Mjølunes, tillitsvalgt Delta, Anne Kristine Helleland, fagforbundet og Kjersti Goa Lødemel, prosjektleder.

Styringsgruppen har deltatt på nettverksamling for pulje 1 i september 2008, Kvalitetskonferansen for alle kvalitetskommuner i november 2008, og lokal nettverkssamling i februar 2009.

Kvalitetskonferansen

I november 2008 var over 500 deltagere fra kvalitetskommuner rundt om i landet samlet til en felles konferanse i Oslo. Det var Magnhild Meltveit Kleppa som åpnet konferansen.

Konferansen ga mye kunnskap rundt det arbeidet vi driver. Jonny Johnsson var der bl.a. og snakket om langtidsfrisk organisasjon. Det ble også fokusert på å spre resultater ut i organisasjonen og hvordan kvalitetskommuneprogrammets resultat videreføres. Filmen om solrommet ble vist på middagen med 500 mennesker til stede.

Sola sitt solrom ble nominert i gruppen nærværarbeid. Det ble likevel Mandal kommune som vant med sitt tillitsprosjekt. Sola fikk diplom for fremragende kvalitetsarbeid for 2008.

Lokal nettverksamling

Det var rådmann Trond Nerdal som åpnet konferansen og ønsket våre gjester velkommen. Det var i alt representanter fra 6 kommuner. Til å formidle inntrykket fra denne samlingen gjengis det som er skrevet på Kvalitetskommuner sine nettsider:

Med sand mellom tærne

Seks kommuner i pulje 1 var i februar samlet i Sola kommune for å jobbe med omdømme og heltid - deltids problematikk. Sola sitt omdømmeprosjekt solrommet minnet om sommer og hva som er mulig å få til i Kvalitetskommuneprogrammet.

Hva er omdømme

- Omdømme er noe vi har enten vi vil eller ei. Utgangspunktet for omdømme man ønsker seg må være forankret i identitet, det vil si det som gjør en kommune unik og forskjellig fra alle andre, sa rådgiver Borghild Eldøen fra Eldøen Kommunikasjon ved nettverkssamlingen i Sola kommune.

Herøy, Fjell, Songdalen, Sola, Sogndal og Molde kommune ble utfordret av Eldøen til å sette ord på hvilke assosiasjoner de mente folk har til deres kommuner, både innbyggerne selv og folk utenfra. Dette er en øvelse som alle som ønsker å ta kontroll over omdømmet sitt bør gjøre. Svarene er ikke alltid det man hadde håpet på.

- Dette handler om å være tydelig. Det finnes masse budskap overalt, hele tiden. Skal man bygge omdømme må man gjøre det enkelt. Si én ting, være tydelig og ha et budskap, sier Eldøen.

Ikke venstrehåndsarbeid

- Å bygge omdømme handler om å gjøre det rette og la det bli kjent, men man trenger medieeksponering. Media er en av de sterkeste omdømmedriverne som finnes. Derfor er det viktig at kommunene har egne folk som er gode på PR og gode til å skrive. Infoarbeidet er ikke venstrehåndsarbeid, uten strategisk forankret informasjon er man sjanseløs i forhold til påvirkning av eget omdømme, sier Eldøen

Både Sola og Molde har jobbet godt med sitt omdømme. Sola bruker solrommet for det det er verdt og prosjektet har etter mange presseoppslag blitt noe flere forbinner med Sola kommune. Rosenes by har jazzfestivalen, men de har også jobbet godt med å gjøre seg mer tydelige og synlige. De har ansatt en infosjef, fått ny profil og jobber etter visjonen: Molde stikker seg ut. I tillegg har Molde blant annet to spennende prosjekter, Innflytterdagen og ungdomstreff.

Sola sine smilehull

I løpet av to dagers nettverkssamling fikk deltagerne oppleve landemerket Sola Lufthavn, vakre Sola Strandhotell og Solastranden som var dekket av nysnø. Alle fikk sand mellom tærne i solrommet mens de drakk hjemmelaget lokal ripssaft. Avslutningsvis fikk vi høre gregoriansk korsang i Sola Ruinkirke som åpner seg mot havet og som er et fantastisk bygg på alle måter. Ikke rart mange velger å gifte seg akkurat på dette stedet hvor man får en følelse av å være midt i elementene. Sola bestod første bud i hvordan skape et godt omdømme: Det du opplever personlig!

Delprosjekter

Det er 6 prosjekter i programmet. Status på disse gis i det følgende.

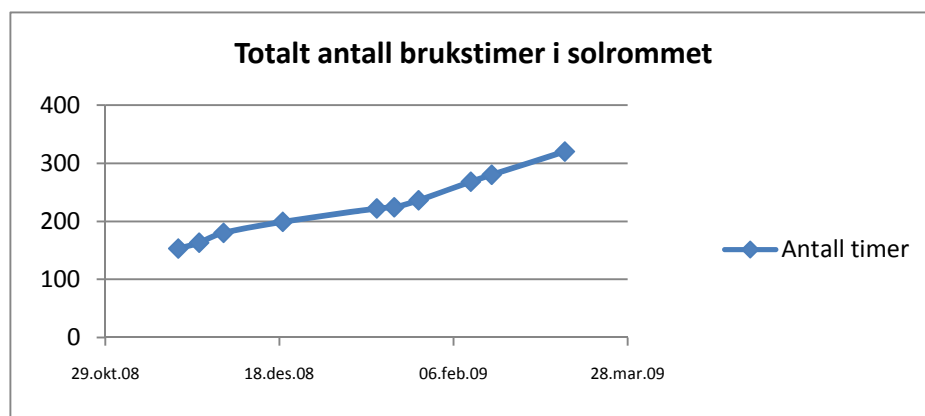
Prosjekt Solrom

Mål

Målet er å øke trivselen i hverdagen for ansatte og brukere.

Bruk av rommet

Se tabell

Siden åpningen i slutten av mai har rommet vært i bruk 320 timer.

Det har vært en jevn stigning i bruken av rommet, og det har vist en spesielt god økning i januar og februar.

Loggbok

Boken som ligger på solrommet benyttes flittig og kommentarene fra brukerne er positive.

Her er noen sitater:

"deiligt og varmt, anbefales på det sterkeste"

"Vært her en halve time, og nøydd det"

"Her var jeg og Leon igjen. Her er 27 grader og sol. vi synes det er godt med sol når det er så mørkt og trist ute"

"dette var beroligende og avslappende. god medisin mot angst og depresjon"

"dette gir ro i det indre"

Solvertinner

Solvertinnene er flittige hjelpere. Vi ser at det betyr mye å ha frivillige med på laget. Stiftelsen " Livsglede for eldre" har vært gode ledsagere og fulgt beboere fra Tabo til solrommet. Latteren sitter løst og gleden er stor hos dem som får nyte en dag i solen. Rommet brukes nå også av virksomhetene psykisk helsearbeid og miljøtjenesten og det er flere ansatte som tar rommet i bruk.

Gave

Fagforbundet bevilget 10 000 kr til solrommet i des. 2008. Det ble en fin markering i solrommet der representanter fra Fagforbundet i fylket og lokalt var med. Pengene vil bli brukt til en solfest for ansatte og brukere

Spredning

Rommet har fått mye medieoppmerksomhet både i form av reportasjer og film. Fotoreportasjen i Kommunal Rapport i januar d.å. kan nevnes.

Prosjektleder har vært og fortalt om solrommet på en konferanse på Øyane sykehjem, og har også vært på to samlinger i Fagforbundets regi og snakket om " Solaprojektet- et kreativt eksempel". Det har vært etterspørsel fra andre kommuner om å få oppleve rommet. I den forbindelse har Domkirkens aktivitetssenter vært på besøk, og ble vel mottatt av en av våre solvertinner.

Transport

Etter åpningen av solrommet har etterspørselen etter bussen økt betraktelig og kapasiteten er sprengt.

Stiftelsen Livsglede for eldre jobber med å skaffe egen buss. Dette vil kunne avhjelpe denne situasjonen.

Prosjekt møter

Prosjektgruppa har hatt to møter i høst.

Prosjekt Gravide

Mål

Målet i prosjektet er at de gravide skal være 4 uker lenger i jobb etter prosjektperioden.

Antall gravide

Fra 1. mai 2008 til utgangen av februar 2009 har det vært 26 gravide i tjenesteområdet Levekår, enten som er gravid nå eller som er gått ut i permisjon i denne perioden.

Oppfølging av den gravide

Oppfølgingsprosedyrene ble gitt til alle lederne i begynnelsen av mai 2008, og vi har inntrykk av at dette er gode redskap i oppfølgingen av den gravide. Det erfares også at samtalen med jordmor, leder og den gravide er svært verdifull.

Reportasjer

Solabladet hadde et oppslag i januar der det var intervju med en leder og den gravide. Den gravide som ble intervjuet mener at treningstilbudet holdt henne frisk og rask i svangerskapet. Leder påpeker at det å ha jordmor med i den første samtalen var særs verdifull da hun ikke hadde så mye erfaring med gravide ansatte tidligere.

Trening

Det er tredje treningsbolk som gjennomføres med trening for gravide. Det er fortsatt fysioterapeut i bedriftshelsetjenesten som er instruktør. På forrige kurs ble det også åpnet for ansatte i barnehager, og denne perioden ble det åpnet for både barnehager og skoler. Dette da vi så at det var kapasitet til flere.

Evaluering/rapport

Det er sendt ut evalueringsskjema til alle som var med og trente i bolken en og to. Dette er materialet som vil tas med i sluttrapporten.

Evalueringene av prosjektet, sammen med utviklingen av sykefraværet, vil bli oppsummert i sluttrapporten

Prosjekt møter

Prosjektgruppa har hatt to møter i høst.

Prosjekt Heltid – deltid

Mål

Antall stillinger under 40 % skal fra 2008 halveres innen 2010 i tjenesteområde Levekår

Antall stillinger mellom 80 -100 % skal fra 2008 økes med 25 % innen 2010 i tjenesteområde Levekår

Sammenligning av stillingsstørrelser 2008 og 2009

Det er foretatt en sammenligning av andel stillingsstørrelser i januar 2008 med i januar 2009.

Tallene er hentet fra i Notus turnussystem.

Virksomhet	År	0 -40 %	40 % - 80 %	80 % – 100 %	Totalt
Tananger bo – og hjemmetjenester	2008	28 %	51 %	21 %	100 %
	2009	32 %	45 %	23 %	100 %
Sola Sjukeheim	2008	33 %	41 %	26 %	100 %
	2009	32 %	36 %	32 %	100 %
Psykisk helsearbeid	2008	6 %	52 %	42 %	100 %
	2009	15 %	47 %	38 %	100 %

Avlastningsbolig- Barnebolig	2008	51 %	43 %	6 %	100 %
	2009	46 %	49 %	5 %	100 %
Miljøtjenesten	2008	27 %	57 %	16 %	100 %
	2009	29 %	51 %	20 %	100 %
Sola bo – og hjemmetjenester	2008	13 %	48 %	39 %	100 %
	2009	14 %	47 %	39 %	100 %
Totalt	2008	26 %	49 %	25 %	100 %
	2009	27 %	46 %	27	100

- Hjemmehjelperne er tatt med
- Renholdspersonell på Soltun og sola Sjukeheim er tatt med i 2009 **ikke** i 2008
- Sande Dagsenter og Dagsenter på Sola Sjukeheim er ikke tatt med

Kommentarer

Det understrekes at det **ikke** er den uønska deltiden som er målt her.

Totalt sett er stillinger mellom 40 -80 % redusert, mens stillinger over 80 % er økt. Dette er en trend vi ønsker skal fortsette. Stillinger over 80 % er økt med 7,5 % Det er fortsatt et stykke igjen til målsettingen om 25 % økning.

Stillinger under 40 % er økt litt totalt sett. Dette er en trend vi **ikke** ønsker utefra at målet er å halvere stillinger under 40 %.

Uønsket deltid

Det er først når den ansatte ønsker mer avtalt arbeid uten å få det, at det dreier seg om **uønsket deltid**.

Det ble gjort en spørreundersøkelse i tjenesteområde Levekår i januar 2008 ift uønsket deltid. (svarprosenten var ca 60 %). Denne viste at 30 % av ansatte i reduserte stillinger ønsket å øke sin stilling.

Det vil i det videre arbeidet etterspørres antall ansatte i uønska deltid over hele kommunen to ganger i året. Det vil bli gjort i mai første gang.

En utfordring som virksomhetene må forholde seg til er ufaglærte i helgestillinger. Her er det flere som ønsker større stillinger. Til nå har praksis vært at ufaglærte ikke får fast stilling utover helgestilling. Sett ift målet om å rekruttere og beholde fagpersonell kan det bli vanskelig å forsvare å ansette ufaglærte i større stillinger. Dette er en situasjon som en må ta stilling til.

Retningslinjene for redusert bruk av deltid sier noe om dette.

Retningslinjer for redusert bruk av deltid

Ressursgruppa i prosjekt Heltid - deltid har utarbeidet Retningslinjer for redusert bruk av deltid. Disse er for hele kommunen. De ble vedtatt i administrasjonsutvalget i desember. De er ment til å peke på

virkemidler som kan bidra til å redusere **uønsket** bruk av deltidsarbeid samt fastsette rammer for utvidelse av arbeidsforhold i Sola kommune.

Retningslinjene fungerer godt for å ta vare på de som allerede er ansatt, og være et hjelpemiddel ift lov – og avtaleverk. De løser imidlertid ikke problemet med uønsket deltid.

Samling Heltid – deltid

I september ble det arrangert en samling om heltid - deltid. Det var Helene Nilsen, prosjektleder i Arendal kommune, som var og snakket om deres prosjekt ift heltid - deltid

Mulige løsninger

Miljøtjenesten prøver ut en ny arbeidstidsordning. Ordningen har ført til reduksjon av småstillinger. I det nye forslaget til turnus har de slått sammen fire 50 % stillinger til to 100 % stillinger som jobber dag, aften og 10 timers helg. Helgestillingene er redusert fra 6 til 4 ved at de i helgestillinger jobber annenhver helg.

Det er sjekket ut i virksomhetene for muligheten for å prøve ut en 3 + 3 turnus, men dette er ikke avgjort ennå.

I skrivende stund gjennomføres et samarbeidsmøte med ressursgruppa og virksomhetslederne i de turnusbaserte virksomhetene. En vil sammen se på ulike tiltak videre for å komme nærmere målet om flere større stillinger.

Vi vet at det finnes effektive løsninger for deltidsproblematikken. Disse løsningene vil imidlertid kreve økte økonomiske ressurser eller lage mindre gunstige arbeidstidsordninger for de ansatte. Viser ellers til rapport utgitt av KS i 2008 -128 Rekruttering og arbeidskraft i kommunene – en kunnskapstatus:

”Vi tror tankegangen fra NOU 2008:17 med økt belønning for ubekvem arbeidstid vil gjøre at flere frivillig vil ønske å arbeide helg/kveld, slik at stillingsbrøkene kan økes og ufrivillig deltid reduseres. Her kan kommunene selv også gjøre mye når de fastlegger arbeidsplaner og arbeidsvilkår forøvrig. Kommunene skal imidlertid være oppmerksomme på at alle tiltakene har kostnader, og at man kan risikere å gjennomføre tiltak der gevinstene ikke trenger være høyere enn kostnadene.

Til slutt vil vi vende tilbake til poenget om at mange velger deltid (frivillig) pga ulike belastninger i jobben. Tiltak for å bedre fysisk og psykososialt arbeidsmiljø vil således også gjøre det attraktivt for mange som i dag ønsker og har deltid, til å ønske større stillingsbrøker. Som nevnt tidligere, vil slike tiltak, i tillegg til å gi redusert sykefravær og uførepensjonering, således også kunne øke tilgangen på arbeidskraft ved at andelen som ønsker heltid eller lang deltid, vil øke.”

Prosjekt Helse og velvære

Mål

Målet for prosjektet er å redusere sykefraværet med 25 % i tjenesteområde Levekår innen 2010.

Sykefravær

Sykefraværet er gått ned med ett prosentpoeng fra 10,5 % i 2007 til 9,5 % i 2008 i tjenesteområdet Levekår. Dette innebærer at fraværet er redusert med 9,5 % totalt. Sett opp imot målsettingen så vi er på rett veg.

Sykefraværet i kommunen totalt er gått ned 0,1 prosentpoeng fra 7,3 % i 2007 til 7,2 % i 2008

Julekonsert

Vi fikk 100 000 kr fra Storebrand sitt HMS fond i fjor. Noe av denne summen ble brukt til å arrangere en julekonsert for alle kommunens ansatte fredag før jul.

Det var Solveig Slettahjell, Tord Gustavsen og Sjur Miljeteig som ga oss alle en magisk opplevelse. De fremførte julenes salmer i jazzens fortegn.

Kiropraktortjeneste

Det ble bevilget 100 000 kr fra kommunestyret til en avtale med Solaklinikken i juni 2008. Det er blitt valgt kiropraktortjeneste i Tananger bo – og hjemmetjenester, og det har vært et godt besøkt tilbud. Det hadde sin siste dag 5. mars. I løpet av prosjektperioden har 61 personer benyttet seg av tilbudet en eller flere ganger. Flere av de ansatte har også benyttet seg av treningstilbudet på Solaklinikken. Det er sendt ut et evalueringsskjema til alle som har benyttet tilbudet.

Fysioterapi

Sola sjukeheim tilbyr sine ansatte fysioterapi hos en av kommunene egne fysioterapeuter, etter arbeidstid. Tilbudet innebærer at sjukeheimen betaler en andel mot at den ansatte betaler en lik andel. De kan benytte tilbudet inntil fire ganger per år.

Tilbudet er også gått til Sola bo - og hjemmetjenester.

Pilotprosjekt

Det er satt i gang et pilotprosjekt for fast bruk av solrommet for en periode fra uke 5 til uke 18 i 2009. Det er virksomhetene Sola bo – og hjemmetjenester og Psykisk helsearbeid som vil bruke dette tilbudet.

Prosjektmøter

Prosjektgruppen har hatt tre møter siden i sommer.

Prosjekt Hverdagsglede

Prosjekt Hverdagsglede tok over for Prosjekt Profilering i Tananger bo - og hjemmetjenester.

Mål

Målet i prosjektet er å gjennomføre 100 hverdagsgleder i løpet av 2009.

Tiltak

Prosjektet trengte noe tid før det fant sin form, men nå er det mange hverdagsgleder som er gjennomført.

Det er turvenner som kommer på besøk. Det har vært filmkveld, hest og sledekveld, julekonsert, Luciaopptog, sangstunder, trimstunder og fest for beboerne.

Prosjektleder har utarbeidet et skjema der alle hverdagsgleder som gjennomføres noteres ned.

Prosjektmøter

Prosjektgruppa har hatt tre møter i høst.

Prosjekt Visuell veiledning

Målet med prosjektet er at antall uønska hendelser ift uttagering og vold reduseres. Dette prosjektet er nært knyttet til en bolig og prosjektleder har vært lite aktivt inne i dette. Filmen i prosjektet er laget ferdig og den ligger klar for redigering.

Den kulturelle spaserstokken

Prosjektleder i Kvalitetskommuneprogrammet var i høst med å formulere en søknad til kultur - og kirkedepartement på Den kulturelle spaserstokken. Det ble formulert et prosjekt som ble kalt "Ja takk" som består i sang, rim /regler og malekunst. Vi søkte om 180 000 kr

Det ble bevilget 54 000 kr til dette prosjektet. Kulturkontoret vil i samarbeid med prosjektleder finne gode og tjenlige prosjekt til beste for eldre som er mindre mobile.

Vegen videre

Prosjektplanen skal revideres og det kommer en ny rapport fra kvalitetskommuneprogrammet i september 2009.

Sola, 13. Mars 2009

Kjersti Goa Lødemel